

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om domännamn

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 juni 2004 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om domännamn (RP 125/2004 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 2/2005 rd) har bifogats detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Laura Vilkkonen, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Leena Vettenranta, justitieministeriet
- direktör Jorma Koivunmaa och enhetschef Merja Saari, Kommunikationsverket
- jurist Vesa Vuoti, Konsumentverket.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Dataombudsmannens byrå.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om domännamn ändras. Enligt förslaget ska den som fyllt 15 år i fortsättningen ha rätt att ansöka om ett finländskt domännamn. En annan central ändring som föreslås i propositionen är att det ska vara enklare att basera domännamnet på en fysisk persons namn.

Enligt förslaget kan ett domännamn som ansöks av en privatperson vara vilket artnamn, vilken förkortning eller vilket egennamn som helst, förutsatt att det inte är i användning. För fysiska personer med samma namn ska företräde avgöras med hjälp av tidsprioritering, det vill säga av personer med samma namn som ansöker om domännamn får den person vars betalda ansökan först anlänt till Kommunikationsverket ett domännamn som motsvarar personens namn.

Likaså ska företrädesordningen mellan en fysisk och juridisk person avseende rätten till ett domännamn avgöras på basis av tidsprioritering. Exempelvis ska rätten till ett domännamn baserat på ett varumärke som motsvarar en fysisk persons namn tillfalla antingen den fysiska personen med namnet i fråga eller innehavaren av varumärket som motsvarar namnet, beroende på vilkendera ansökan som först kommit in till Kommunikationsverket.

Tecken som är tillåtna eller förbjudna domännamn ska regleras i enlighet med gällande lag, förutom att ansökan om domännamn som baserar sig på en annan fysisk persons namn ska förbjudas. Att ansöka om domännamn anonymt blir i praktiken omöjligt.

Ansökningsprocessen för en privatpersons domännamn är enligt förslaget i stora drag densamma som för företag och andra sammanslutningar. En ansökan om domännamn på en av Kommunikationsverket fastställd blankett lämnas in till Kommunikationsverket antingen personligen eller på elektronisk väg på Kommunikationsverkets webbsida. Personuppgifter lämnas in på nätet via en skyddad anslutning.

Giltighetstiden för en privatpersons domännamn samt förfarandet för uppsägning och förnyande motsvarar gällande lag.

Övervakningen av privatpersoners domännamn sker också i huvudsak i efterhand, men Kommunikationsverket ska granska domännamn som hänför sig till en fysisk persons namn noggrannare än andra.

En privatperson ska i eventuella problem-situationer kunna be Kommunikationsverket stänga ett domännamn som baserar sig på personens namn en viss tid eller återkalla domännamnet för gott. Villkoren för avstängning och återkallande regleras i lag.

Kommunikationsverket får rätt att meddela beslut som anknyter till domännamn per e-post samt i vissa fall genom ett offentligt meddelande på verkets webbsida.

I propositionen förslås inte att Kommunikationsverket ska få rätt att ingripa i det som publiceras på webbsidorna. Övervakningen av innehållet ska även i fortsättningen skötas av de allmänna laglighetsövervakningsmyndigheterna.

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget behövligt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Detaljmotivering

5 §. *Ansökan om domännamn.* I juli 2004 fick Finland en underrättelse från kommissionen med en förfrågan om domännamn med toppdomänen .fi bara ges ut till finska medborgare bosatta i Finland eller till alla finska medborgare som har en finländsk personbeteckning, alltså också finska medborgare bosatta utomlands. Om fast bosättning i Finland är ett villkor som bara gäller medborgare i andra medlemsstater kan detta enligt kommissionen leda till diskriminering på grund av nationalitet, och det är förbjudet med stöd av artikel 43 i EG-fördraget. Om bara finska medborgare oavsett var de är bosatta får tillgång till registreringstjänst kan det hända att tillhandahållande av tjänster begränsas i strid med artikel 49 i EG-fördraget, när domännamn med

toppdomänen .fi marknadsförs och säljs till enskilda på villkor som innebär diskriminering på grund av nationalitet.

Kommunikationsministeriet och justitieministeriet bedömer att underrättelsen är befogad och att propositionen därför måste ändras. Utskottet föreslår följaktligen att kravet på finskt medborgarskap stryks i förslaget med hänvisning till underrättelsen från kommissionen. Ändringen påverkar inte själva uppbyggnaden i propositionen annat än att finska medborgare bosatta utomlands inte kan få ett finländskt domännamn.

Utskottet har formulerat om paragrafen på grund av detta.

15 a §. *Kundregister.* Dataombudsmannens byrå har uppmärksammat utskottet på förhållandet mellan 15 a § i lagen om domännamn och 16 § i offentlighetslagen när det gäller utlämnande av uppgifter ur kundregister. Enligt propositionen får personbeteckning, användarnamn eller auktoriseringskod inte lämnas ut ur kundregistret. I motiven till propositionen sägs att bestämmelsen bör anses vara en bestämmelse som avses i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen, som be-

gränsar Kommunikationsverkets rätt att med stöd av offentlighetslagen överlåta uppgifter ur sitt kundregister. Utskottet påpekar dessutom att det inte heller med stöd av 16 § 1 mom. i offentlighetslagen är tillåtet att ge ut de uppgifter ur kundregistret som avses i 15 a §.

Ikraftträdandebestämmelsen. Med hänvisning till utlåtandet från grundlagsutskottet föreslår kommunikationsutskottet att ikraftträdandebestämmelsen inte ska föreskriva att ikraftträdandet regleras genom förordning av statsrådet, utan att lagen får en normal ikraftträdandebestämmelse. Det har dessutom påpekats för utskottet

att det behövs tillräckligt med tid för att verkställa lagen och att en lämplig tidpunkt är den 1 mars 2006. Utskottet har därför ändrat ikraftträdelsen till den 1 mars 2006.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget i övrigt godkänns i enlighet med propositionen men 5 § och ikraftträdandebestämmelsen med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag:

5 §

Ansökan om domännamn

(1 mom. som i RP)

— — — — —
En i Finland registrerad juridisk person eller privat näringsidkare, ett finländskt offentligt samfund, ett statligt affärsverk, en självständig offentligrättslig inrättning, en offentligrättslig förening och en främmande stats beskickning (*utesl.*) eller den som fyllt 15 år och som har i la-

gen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun och finländsk personbeteckning kan ansöka om domännamn. Sökanden kan ansöka om ett eller flera domännamn. Om samma domännamn ansöks av flera än en sökande, beviljas namnet till den som först ansökt om det.
— — — — —

Ikraftträdelsebestämmelsen
Denna lag träder i kraft den 1 mars 2006.

KoUB 5/2005 rd — RP 125/2004 rd

Helsingfors den 4 mars 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
medl. Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Eero Reijonen /cent
Pertti Salovaara /cent

Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Jyrki Kasvi /gröna
Annika Lapintie /vänst
Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.